

စားရေး ဥရ ချွင်း

ရူးထား (လက်) နှင့်

အိပ္ပိုက် စကားပြေ

ဘို : ဧ တာ် မ င် : ဩ : ကြီး : လ က် ထ က်

စာ ဆို ဧ တာ် န ၀ ဧ ဒ : ကြီး : ၏

ခါးရေး (ဥပဒေ) ချင်း လူးတားနှင့် အဓိပ္ပာယ် စကားပြေ

ဆရာကြီး ဦးသွင်

ရတနာပုံ သိုင်းအဖွဲ့

စီစဉ်တင်ဆက်သူ - ပိုင်စိုးသူ

PDF _ NYI SAY

<http://mmteashop.com>

မှ

ဖြန့်ဝေသည်

12-Feb-12

ဘိုးတော်ဘုရားသို့ စာဆိုတော် နဝဒေးကြီး ရေးသားတင်ဆက်သော မီးရေး (ဥပဒေ) ချဉ်း လူးတား

ရွှေဘုန်းတော်၊ နီဒေါပဒေသ၊ ပိုဒ်ဦးစွာ၊ သွယ်ချစည်စီ၊ ကုန်းရစ်စီသော်၊
 မီးချိုမီးခင်း၊ အချင်းထွေရာ၊ မျက်နှာကာ မီးလှ၊ ထိုမှတသုတ်၊ မီးခတ်စေ့စပ်၊ မောက်တိုရပ်
 မီးထိုး၊ ဆိုရိုးမလွဲ၊ ခတ်ဟန်လွဲ (တွဲ) က၊ ရင်ခွဲ အသားလှန်၊ ယဉ်ထမ်းရေပေါ်၊
 ဇင်ယော်သုတ်မျိုး၊ တဖက်ထိုးနှင့်၊ နှစ်ဖက်ထိုးဖော်ထုတ်၊ တဖက်နှုတ်က၊ နှစ်ဘက်
 နှုတ်ရှေ့လှည့်၊ နောက်လှည့်စွန်သုတ်၊ ရွှေနှုတ်မြွက်ဟ၊ ဝဲယာလှနှင့်၊ ထိုမှတရပ်၊ ပါးကပ်
 တသွယ်၊ လူဝယ်ထိမ်းမှတ်၊ ပန်းကုန်းပြတ်စဉ်သင့်၊ မီးလွင့်တသုန်၊ ဆက်ရက်ခုန် ကြာခံ၊
 ရောင်လျှံထွန်းပ၊ မီးတိုင်ပြတခြား၊ ပိုးချည်လွှားဟု၊ မှတ်သားသိမြင်၊ သက်တင်ရေသောက်၊
 ပြိုင်ထောက်မဖက်၊ ရွှေဘယက် လည်လျှောက်၊ နောက်လည်လျှောက်နှင့်၊ ထို့နောက်မီးပြ၊
 ဒေါင်းမြီးကဟု၊ ကျားမြီးဆွဲ မီးဝက်၊ လက်ကောက်ဝတ် တရပ်၊ မောင်းကပ်တသုတ်၊
 ရွှေနှုတ်လည်လျှောက်၊ နောက်လည်လျှောက်နှင့်၊ နောက်လှည့်မီးသွဲ၊ ဤသို့ဖွဲ့၍
 သုံးဆယ့်ခုနှစ်မည်၊ အောင်ပွဲစည်သည်၊ ရဲမည်ရဲမာန် ရှူးတည့်လေး၊ နီဒါန်းပေးမည်
 စဉ်လာရေး။ ။

ဘိုးတော်မင်းကြားကြီးလက်ထက် စာဆိုတော် နဝဒေးကြီးရေးစပ်ခဲ့သော ခါးရေး
(ဥာဏ်)ချင်းမှ ခါးရေး (၈)ချင်း လူးတား

(၁) ခါးချီ။ ။ အချင်းသုံးဆယ်၊ ခုနှစ်သွယ်တွင်၊ ရည်ရွယ်ဦးစွာ၊ ခါးချီမှာကား၊
ဘယ်ညာကြားကြား၊ ဟန်ဖြင့်သွား၍၊ ရှေ့ခါးနောက်ခါး၊ နှစ်စင်းခါးကို၊ အသွားပြင်ရည်၊
ဝင်းလျက်တည်သည်၊ မှုနည်းဖြောင့် စူးစူးတည့်လေး၊ ခါးချီကရေး လက်ဦးမွှေး။

(၂) ခါးခင်း။ ။ နိမ္မိတ္တနက်၊ နှိုင်းပုံခက်သည်၊ ရဲမှတ်တကိုယ်၊ လုလင်ပျိုတို့၊
ပြလိုခါးခင်း၊ ကစားခြင်းကား၊ လေးတွင်းနှင်းစ၊ ချီချီခိုက်ခိုက်၊ မပိုက်မသွေ၊ မတွဲမငင်၊
ဘယ်တင်ညာတင်၊ ရွန်းရွန်းတင်အောင်၊ သဘင်ယတြာ၊ ကျင်းပရာသည်၊ စကြာရောက်
မူးမူးတည့်လေး၊ ခါးခင်းကရေး ကျော့ရည်သွေး၊

(၃) မျက်နှာကာ။ ။ ပြဟန်ရေးရာ၊ မျက်နှာကာမူ၊ မျက်နှာနိမ့်မြင့်၊
မျှအောင်ချင့်၍၊ အဆင့်ဆင့် ပိုက်ဝင့်နွဲ့သီ၊ ချီကာချကာ၊ ကလေးရာသည်၊
မင်္ဂလာမြတ်တူတည့်လေး၊ မျက်နှာကာရေး လှယဉ်ကျေး။

(၄) မီးလှူ ။ ပြည့်နည်းနာ၊ မီးလှူမှာကား၊ မျက်နှာရိပ်ပါး၊ နှစ်စင်းမီးကို၊ ပခုန်းနားဆီ၊ သီကာရီကာ၊ ချီရုကာလျှင်၊ ရေးရာရဲရင့်၊ ကဲကဲမင့်သည်၊ ကျော်ဆင့်သံဝှန် ကြူးတည့်လေး၊ မီးလှူကရေး ကျော်ရိုက်ကြေး။

(၅) မီးခုတ် ။ ဟန်နေကျောရှင်း၊ မီးခုတ်ခြင်းကား၊ မီးခင်းနည်းနာ၊ မျက်နှာကာပြင်၊ ဘယ်ညာစွဲကိုင်း၊ နှစ်စင်းပြိုင်၍၊ ရင်ဆိုင်မျက်နှာ၊ ခုတ်ရာရာသည်၊ ခံကာခုတ်မိ ဘူးတည့်လေး။ မီးခုတ်ဆိုင်ရေး ပြိုင်ဘက်ပြေး။

(၆) မောက်တိုရပ်မီး ။ မြတ်နိုးစွာအပ်၊ မောက်တိုရပ်မူ၊ လျှပ်လျှပ်ရွန်းစို၊ ထက်မီးကိုလျှင်၊ မောက်တိုရပ်နှင့် မျှအောင်မြှင့်၍၊ ပွင့်ပွင့်လန်းလူ၊ နှုတ်ကာယူသည်၊ မြင်သူအံ့မူတည့်လေး၊ မောက်တိုရပ်ရေး ကျော်နီးဝေး။

(၇) မီးထိုးမီးလှူ ။ မီးထိုးမီးလှူ၊ ဆရာဆိုမူ၊ မောက်တိုရပ်လား၊ အထက်မီးကို၊ ခေါင်းဖျားဦးခိုက်၊ ရိုက်၍ကျောဝတ်၊ နှုတ်ကာ နှုတ်ကာ၊ ဘယ်ညာကြူးခုန်၊ တသုန်သုန်သည်၊ မာန်ဟုန်ကို မလူးတည့်လေး၊ မီးထိုးကရေး ညွတ်ညွတ်ကွေး။

(၈) ခပ်ဟန်လွှဲမီး ။ ထိပ်ပေါ်တင်မှတ်၊ ဟန်လွှဲခတ်ကား၊ မတ်မတ်ဖျားရင်း၊ နှစ်စင်းသံလျက်၊ ခေါင်းဆက်မြီးဆက်၊ လည်လျက်ဝဲယာ၊ တနွဲ့နွဲ့သည်၊ ကွန်ကြဲဟန် ဟူးဟူးတည့်လေး၊ ဟန်လွှဲခတ်ရေး ရွှင်မြတ်လေး။

စာဆိုတော် ပြည်နဝဒေးကြီးသည် အကြောင်းကြောင်းကြောင့် ဤရှစ်မျိုးကိုသာ လူးတားအနေဖြင့်ရေးဖွဲ့ခဲ့ပြီး ကျန်နှစ်ဆယ်ကိုမျိုးအား ရေးဖွဲ့ခြင်းမပြုခဲ့သဖြင့် ပညာအမွေ ဆက်ခံသူ တောင်ငူဦးသွင်မှ ဆက်လက်စပ်ဆိုခဲ့ပါသည်။

စာဆိုတော်နဝဒေးကြီး အဓိပ္ပါယ်ချဲ့ မရေးခဲ့ရသေးသဖြင့် ကျန်လူးတား (၂၉) မျိုးတို့ကို ဆက်လက်ရေးရသော အကြောင်းပြလူးတား

ဦးသွင် (ရတနာပုံ)

ဘိုးတော်ဘုရား၊ မင်းတရား၏၊ ရွှေနားတော်သွင်း၊ စာဆိုမင်းဟု၊
ကျော်သင်းဂုဏ်လှိုင်၊ ယနေ့တိုင်အောင်၊ မှတ်တိုင်သဖွယ်၊ စာပေနယ်၌၊ ကြီးကျယ်ပျံ့မွှေး၊
နဝဒေးဟု၊ ဟိုရှေးအင်းဝ၊ ရာဇဌာနီ၊ မင်းနေပြည်၌၊ လောကီလောကုတ်၊ စွယ်စုံထုတ်လျက်၊
တမဟုတ်ခြင်း၊ ရေးဆက်သွင်း၍၊ ထိုးထွင်းဉာဏ်ရောင်၊ ထွန်းလင်းပြောင်သည့်၊
ထက်ခေါင်မိုးထိ၊ ဝိပတိဟိတ်၊ မလ္လာတိစာဆို၊ မြတ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဘယ်လိုဖြစ်ရေး၊
မည်သည့်ဘေးကြောင့်၊ ခါးရေးသုံးဆယ်၊ ခုနစ်သွယ်တွင်၊ အကျယ်ချဲ့ကာ၊ ရှစ်ပုဒ်သာလျှင်၊
ရေးစီစဉ်၍၊ ကျမ်းတွင်တည်ဘိ၊ လူးတားရှိလျက်၊ ကျန်သည့်နှစ်ဆယ့်ကိုး၊ အဓိပ္ပါယ်လျှိုး၍၊
ခါးမျိုးမချဲ့၊ ကဗျာမဲ့လျက်၊ ရေးခဲ့မရှိ၊ ဖြစ်ရဘိကြောင့်၊ ကဝိနဝဒေး၊ လူပဂေးအား၊
ဦးထိပ်ထားလျက်၊ ကျန်ငြားခါးမျိုး၊ နှစ်ဆယ့်ကိုးကို၊ အားကြီးသွန်မောက်၊ ရှိသလောက်
ဉာဏ်၊ ပဋိဘာဏီဖြင့်၊ ဝေဖန်ပိုင်းခြား၊ နောင်မှတ်သားဖို့၊ ရေးထားကျွန်ုပ်၊ မှတ်ပုံလုပ်လျက်၊
သရုပ်ပေါ်လွင်၊ စာတမ်းတင်သည်၊ ခေါ်တွင်ထူးခြားခဲ့သေး၊ ရတနာပုံ လူးတား ခါးတို့လေး။

(၉) ရင်ခွဲအသားလှန်ခါး။ ။ ရင်ခွဲအသားလှန်၊ ဆိုပြန်သော်၊
ဇင်ယော်ကျပ်ဝိုက်၊ မြီးရိုက်သုံးမတ်၊ ရင်ကပ်ငါးမူး၊ ထိပ်ဖူးတမတ်၊ ခါးဦးခတ်လျက်၊
ထိုးချက်သေးသေး၊ တမူးကွေး၍၊ ဟန်ရေးခါးဆွဲ၊ ရင်ခွဲအသားလှန်၊ ဖြိုးဖြိုးလှုံ့သည်၊
နောင်ရန် ရှင်းတည့်လေး၊ မြမြထက်သွေး ခါးကရေး။

(၁၀) ယဉ်ထမ်းရေပေါ်ခါး။ ။ ယဉ်ထမ်းရေပေါ်၊ ခါးမဟော်မူ၊ စသော်စွန်ယုံ၊
ယဉ်ထမ်းဟန်ဖြင့်၊ စလွယ်ဟန်ပြောင်၊ တွက်ပုံကောင်းနှင့်၊ ညာစောင်းဘယ်ပြန်၊
ရင်လှန်ခါးရွက်၊ ခါးဦးသက်၍၊ တက်တုံသက်တုံ၊ ရန်လုံခါးဆန်း၊ ယဉ်ထမ်းရေပေါ်၊
ပြည်လုံးကျော်သည်၊ အံ့ဩရင်ထွေး မြင်သူငေး။

(၁၁) ဇင်ယော်သုတ်ခါး။ ။ ခါးဇင်ယော်သုတ်၊ ခေါ်သမှတ်သည့်၊
ဖော်ထုတ်မိပ္ပါယ်၊ မြစ်ပင်လယ်၌၊ ငှက်ငယ်ဇင်ယော်၊ မြူးရွှင်ပျော်လျက်၊ စားသော်အစာ၊
သုတ်သောခါလျှင်၊ အောက်ပင့်ဝင်၍၊ ထက်လျင်ပျံ့နှုတ်၊ စာရေသုတ်သို့၊ ခါးခတ်ပင့်ပက်၊

h t t p : / m t e a s h o p . c o m

ထိုနှစ်ချက်ကို၊ ငှက်ဖက်ထောက်သုတ် ခါးမျိုးထုတ်လျက်၊ ခြောက်ပါးထွက်သည်။ ခါးချက် တန်ပြန် တိုက်သည့်လေး၊ ရန်သူအောင်ရေး လှပကေး။

(၁၂) တဖက်ထိုး ဖော်ထုတ်ခါး။ ။ ပြချက်တမျိုး၊ တဖက်ထိုးဖော်ထုတ်၊ ခါးသရုပ်မှာ၊ ငှက်အုပ်ဘယ်ခါး၊ ညာခါးစွန်ပျံ၊ ကော်လှန်ခါးဦး၊ မောက်တိုမြူးလျက်၊ ရွှေဘယက်ပြန်၊ ညာခါးဟန်လည်း၊ ထိုပုံနည်းဖြင့်၊ ဘယ်ပြီးညာထွက်၊ ယင်းခါးချက်ကို၊ တဖက်ထိုးဖော်ထုတ်၊ ခေါ်သမုတ်သည်၊ ရန်နှုတ်ပယ်စွာ ရှင်းတည့်လေး၊ ပြပုံဟန်ရေး သူရည်သွေး။

(၁၃) နှစ်ဖက်ထိုးဖော်ထုတ်ခါး။ ။ နှစ်ဘက်ထိုးဖော်ထုတ်၊ ခါးသရုပ်လည်း၊ အထက်နည်း၌၊ စုံအုပ်စုံထိုး၊ စုံကော်မိုးလျက်၊ ဘယ်ကစုံပြန်၊ ဂဠုန်ဟန်ချုပ်၊ တောင်စုံအုပ်သည်၊ ဖော်ထုတ်နှစ်ဘက် ထိုးတည့်လေး၊ တိမ်ယံထက်ပြေး ငှက်ကဲ့လေး။

(၁၄) တဖက်နှုတ် ရှေ့နောက်လှည့်ခါး။ ။ တဖက်ထိုး ရှေ့နောက်လှည့်၊ ခါးပုံချဲ့သော်၊ နွဲ့နွဲ့ညွတ်ပျောင်း၊ ခါးရင်စောင်း၍၊ ဥကွောင်းဘယ်ညာ၊ လည်လှဲကာဖြင့်၊ ရှေ့လာနောက်ကြည့်၊ ခါးလမ်းညှိလျက်၊ ဘယ်ဖိညာလှန်၊ ထီးခါးဟန်ဖြင့်၊ ဘယ်ခါးပြန်နှုတ်၊ စလွယ်သုတ်၍၊ ဘယ်ထုတ်ရှေ့ကာ၊ ကေဆံညာပင့်၊ နောက်ခါးမြှင့်၍၊ မျှော်လင့်မျက်နှာ၊ မိုးအာကာထက်၊ ကိန္နရာချီ၊ ပျံတော့မည်သို့၊ ပုံညီတူစွာ၊ ဘယ်ခါးမှာလည်း၊ နှုတ်ကာတမူ၊ အပြန်ယူလော့၊ ဘယ်မူညာနှုတ်၊ တဖက်နှုတ် ရှေ့နောက်လှည့်၊ မည်ရင်းရှိသည်၊ ယာကြည့်ဝဲပြန် မော့မော့လေး၊ ထီးမူနန်းဟန် ကျော့ကျော့ကွေး။

(၁၅) နှစ်ဖက်နှုတ် ရှေ့နောက်လှည့်ခါး။ ။ နှစ်ဖက်နှုတ်ဟန်၊ ဆိုရပြန်သော်၊ ညာလှန်ညာနှုတ်၊ ဘယ်နှုတ်ဘယ်လှန်၊ ယာခါးပြန်၍၊ နောက်ဆံပင့်လျက်၊ ဝဲဘယ်လှန်၊ တဖက်ဆန်၍၊ အပြန်ထိုးနဲ့၊ ရှေ့နောက်လဲမှာ၊ ခေါ်မြဲသမုတ်၊ နှစ်ဘက်နှုတ် ရှေ့နောက်လှည့်၊ ဆိုရတီသည်၊ ရှေ့ကြည့်နောက်ပြန် စိုးတည့်လေး၊ ဝဲယာလှည့်လည် ငဲ့ငဲ့ငေး။

h t t p : / / m m t e a s h o p . c o m

(၁၆) စွန်သုတ်ခါး။ ။ စွန်သုတ်ခါးချင်း၊ ကစားခြင်းကား၊ ငှက်မင်းစွန်ရဲ၊
လေဟုန်ခွဲ၍၊ ပျံဝဲတောင်ဟုန်၊ နတ်ဂဠုန်လည်း၊ နဂါးကြီးကို၊ သုတ်နည်းပုံတူ၊ အစာယူသို့၊
ရန်သူရှိရာ၊ ရင်ဆိုင်ကာဖြင့်၊ ဘယ်ညာစွဲကိုင်း၊ နှစ်စင်းပြိုင်လျက်၊ အနိုင်ထိုးသုတ်၊
နောက်မဆုတ်ပဲ၊ တွက်ခုတ်ပိုင်းဖြတ်၊ ရန်သူ့တပ်ကို၊ သတ်ပုတ်သုတ်သင်၊ ညာဝင်
ဘယ်ထွက်၊ ပုံခြောက်ချက်ဖြင့်၊ တိုက်ကွက်ပိုင်ပိုင်၊ စစ်ရေးနိုင်သည်၊ ခိုင်ခိုင်ခါးချီ
ကြန့်ကြန့်လေး၊ စွန်သုတ်ခါးရည် သင်းပျံ့မွှေး။

(၁၇) ဝဲလှခါး။ ။ ဗိုလ်လူစွဲမက်၊ လွန်ခက်ခဲသည့် ဝဲဘက်လှခါး၊ ပုံပြုငြားမှု၊
ဘယ်ခါးယူပိုက်၊ ထိုးသည့်ခိုက်ဝယ်၊ ညာပိုက်အုပ်ခါး၊ စွန်ပျံ့ထား၍၊ ရှေ့နားဘယက်၊
အုပ်ချက်တပြန်၊ ဘဝင်လန်အောင်၊ ပင့်ဟန်စလွယ်၊ ပိုင်းတွက်ရွယ်၍၊ ဘယ်ဝယ်ညာနွဲ့၊
စက်ဝန်းလှဲ့သည်၊ အိုဘယ့်ရန်သူ၊ ပြေးတော့အဝေး၊ ဝဲလှခါးပြန် တိုက်သည့်အရေး။

(၁၈) ယာလှခါး။ ။ ယာလှခါးလည်း၊ ထိုနည်းတူပင်၊ ညာဝင်ဘယ်ခုတ်၊
စွန်ပြန်အုပ်၍၊ ပုံထုတ်တူစွ၊ ဝဲခါးလှ၏၊ ထိုမှပြောင်းပြန်၊ ကစားဟန်နှင့်၊ ညာပြန်ညာလှည့်၊
ညာဘက်သွဲသည်၊ ယိမ်းနွဲ့မှုယာ ကြွကြွလေး၊ ယာလှခါးဟန် ကလို့ကွေး။

(၁၉) ဝဲယာလှခါး။ ။ နက်နဲစွာပ၊ ဝဲအလှနှင့်၊ ယာလှပုံရင်း၊ ထိုနှစ်ချင်းကို၊
ပေါင်းသွင်းရုံးစု၊ ဝဲယာပြုလျက်၊ တခုတည်းသာ၊ ကလေးရာ၌၊ ဘယ်ညာဝင်ထွက်၊
ခြောက်ကွက်ပဆစ်၊ လှည့်ကာရစ်၍၊ ရန်စစ်ပတ်ပိုင်း၊ ထိုးဖြတ်ပိုင်းလျက်၊ တုနိုင်မရ၊
ဝဲယာလှဟု၊ နာမထင်ပေါ်၊ ပွဲတိုင်းမော်သည်၊ ခါးကျော်မဟာ မြတ်တည့်လေး၊ ဝဲယာရန်သူ
ရှင်းလင်းအေး။

(၂၀) ပါးကပ်ခါး။ ။ ကြည့်မောစွာအပ်၊ ခါးပါးကပ်မှု၊ လျှပ်လျှပ်ဝင်းဝင်း၊
ခါးနှစ်စင်းဖြင့်၊ ပါးရင်းထိလှ၊ ကပ်ဟန်ပြု၍၊ လှည့်မှုဝဲယာ၊ သုံးလေးလွှာပင့်၊
ကပ်ခါးလှီးလျက်၊ စလွယ်ယုက်မိုး၊ ဘယက်ထိုးသည်၊ အံ့မျိုးမကုန် ခမ်းတည့်လေး၊
ပါးကပ်ခါးရေး နယဉ်ကျေး။

(၂၁) ပန်းကုန်းဖြတ်ခါး။ ။ စက်ရှင်ရောင်ဟပ်၊ ပန်းကုန်းဖြတ်ဟု၊
ခေါ်မှတ်သညာ၊ ခါးရာဇာကား၊ တရာကျပ်သံ၊ ထပ်ထပ်ပြန်၍၊ ချိန်မှန်နှစ်ဆယ်၊
ရအောင်နယ်လျက်၊ သံတွယ်မပြီ၊ သံမဏီကို၊ သွင်းညှိပုံသား၊ စက်ပျံခါးနှင့်၊
ခုန်လွှားပိုင်းတွက်၊ ခါးဦးပွက်၍၊ ဝါးချက်ဆယ်လွှာ၊ အမွှာမွှာလျင်၊ ပြတ်ရာထင်သည်၊
သံရှင်စိန်ရောင် လင်းလင်းပြေး၊ ပန်းကုန်းဖြတ် ခါးရည်သွေး။

(၂၂) ခါးလွင့်ခါး။ ။ဂုဏ်ရောင်ဖြိုးမြင့်၊ တန်ခိုးတင့်သည်၊ ခါးလွင့်တသုန်း၊
ဆိုရတုံသော်၊ ရန်စုံလေးရပ်၊ ဝန်းရံကပ်လျက်၊ ထပ်ထပ်ပိတ်ဆို၊ ဘယ်ညာသို့လျင်၊
ထွက်ဖို့မမြင်၊ ထိုအခါတွင်ဝယ်၊ ရောင်ရှင်ကြားကြား၊ နှစ်စင်းခါးဖြင့်၊ အားကုန်ဖွင့်၍၊
ညာလွင့်ဘယ်ပေါက်၊ ညာပေါက်ဘယ်ပြန်၊ ယောက်ယက်ဆန်အောင်၊ ရှေ့နောက်
ပြန်ကြည့်၊ ပတ်လည်လှည့်လျက်၊ မကီရွှေခါး၊ ရန်မျိုးတားသည်၊ ဖေ့သားစွမ်းရည်
ဂုဏ်မြင့်သေး၊ ခါးလွင့်ဇာနည်၊ ထက်မြက်ရှေး။

(၂၃) ဇရက်ခုံကြာခံခါး။ ။ ဇရက်ခုံကြာခံ၊ ဆိုပြန်လျင်၊ ဓေ့လှန်ဘယ်ခါး၊
ရင်ကာထား၍၊ ညာခါးညာခြေ၊ တက်အနေဖြင့်၊ ယာခါးဝင့်သိုင်း၊ အောက်ခြေပိုင်း၍၊
ထိပ်ပိုင်းဝန်းကာ၊ မဟာစလွယ်၊ တက်အားရွယ်လျက်၊ ငှက်ငယ်ဇရက်၊ ခုန်ပျံတက်သို့၊
တဖက်ဘယ်ခါး၊ ထို့အလားပင်၊ တိုက်စစ်ဆင်သည်၊ ရန်စင်လွင့်ထွက်၊ ကုန်မည့်အရေး၊
ကြာခံ ဇရက်ခုန်တည့်လေး။

(၂၄) မီးတိုင်ပြခါး။ ။ အံ့ချီးလှိုင်စွ၊ မီးတိုင်ပြမှာ၊ ဘယ်ညာအခင်း၊
ငှက်ခါးသွင်း၍၊ ဝဲချင်းတဝက်၊ ဦးထိပ်ဖက်ကာ၊ ကျောဘက်သာလျှင်၊ အုပ်ခါစလွယ်၊
ဘယက်ရွယ်လျက်၊ ညာဘယ်ကြည့်မှန်း၊ လက်ဆန့်တန်း၍၊ ပုံပန်းတူစွ၊ မီးတိုင်ပြလော၊
ထိုမှအပြန်၊ ရှေ့သို့လှန်လျက်၊ ပြဟန်တမူ၊ ရင်ရှေ့ယူ၍၊ နှစ်ဆူလက်ယက်၊ မီးပြချက်သို့၊
ခါးမျက်ရှေ့ကာ၊ ယဉ်မျိုးသာသည်၊ ရောင်ဝါ လက်လက် ဝင်းဝင်းဖွေး၊ မီးတိုင်ပြခါး
သူ့မည်မွှေး။

(၂၅) ပိုးချည်လွှားခါး။ ။ ယုဉ်ပြိုင်ရန်မျိုး၊ ဖြန်းဖြန်းကျိုးအောင်၊ အုပ်စိုးဝင့်ကြား၊
ပိုးချည်လွှားဟု၊ ထင်ရှားပေါ်လွင်၊ ခါးရောင်ရှင်ကား၊ ထွက်ဝင်သုံးဆယ်၊

စက်သို့လည်လျက်၊ နောက်ကွယ်ရှေ့ရောက်၊ တောင်နှင့်မြောက်လျှင်၊ ထက်အောက် တွင်းပြင်၊ မီးရေးငင်လျက်၊ ဝန်းကျင်ဆယ်ရပ်၊ လျှပ်ရောင်ထပ်သည်၊ မီးပြတ်စကြာ လွင့်ပေါ့လေး၊ ပိုးခြည်လွှားဟန် လင်းလင်းပြေး။

(၂၆) သက်တင်ရေသောက်မီး။ ။ မှတ်သားသိချင်၊ သက်တင်ရေသောက်၊ အံ့ဩလောက်သည်၊ ကိုင်မြှောက်ကြားကြား၊ နှစ်စင်းမီးကို၊ ရှေ့သွားနောက်လိုက်၊ သွယ်သွယ်ပိုက်၍၊ စိုက်ငှက်ပင်၊ လက်ျာဝင်လျက်၊ လက်ဝဲထွက်၏၊ ထိပ်ထက်ရွှေထီး၊ ဘယက်ပြီးမှ၊ စလွယ်ချလော့၊ ညာကစွန်ဝင်၊ ဘယ်လျှင်လင်ယော်၊ ညှပ်သော်တနည်း၊ မီးကပ်ကျိုးဖြင့်၊ ပိုက်လှီးသက်တန်၊ ကဲ့အဟန်သို့၊ ညာလှန်ပင့်ပင့်၊ မီးဦးဆင့်သည်၊ ဝဲလည်းထို့တူ ကြံထောက်တွေး၊ သက်တင်ရေသောက် မီးသည်လေး။

(၂၇) ရွှေဘယက် ရှေ့လည်လျှောက်မီး။ ။ ပြိုင်ထောက်မဖက်၊ ရွှေဘယက်လည်လျှောက်၊ မြင်သူကြောက်မှု၊ ငှက်နောက်လည်ပင့်၊ ဘယက်ခင်း၍၊ ပတ်သွင်းဂုတ်ဝဲ၊ ရှေ့သို့ဆွဲလျက်၊ တနည်းစွန်ပြန်၊ တဝက်ချန်လျက်၊ ဟန်စလွယ်မိုး၊ ဘယက်ထိုးသည်၊ ခေါ်ရိုး ရှေ့လည်လျှောက်သည့်လေး၊ ရွှေဘယက်မည်ပေး မီးကရေး။

(၂၈) ရွှေဘယ်ကနောက်လည်လျှောက်မီး။ ။ နောက်လည်လျှောက်ပြန်၊ ဘယက်ဟန်မှာ၊ ငှက်လှန်ပင့်ရွယ်၊ မီးစလွယ်ယက်၊ ဂျိုင်းနှစ်ဘက်သွင်း၊ နောက်လည်ပင်းလှည့်၊ ဂုတ်ရင်းထိအောင်၊ သရပ်ဆောင်၍၊ ထို့နောက်လင်ယော်၊ တဝက်ကျော်မှာ၊ လှန်သော်စလွယ်၊ ဘယက်ရွယ်သည်၊ ရန်စွယ်ပယ်ဖျောက် ကင်းရှင်းဝေး၊ ရွှေဘယက်လည်လျှောက် နောက်သို့လေး။

(၂၉) မီးပြမ်း။ ။ မြင့်မားစွာလှ၊ မာန်ရေးပြလျက်၊ ကြွကြွမာန်ဖီ၊ မီးပြသည်ကား၊ လေးလီကပ်ကျိုး၊ လေးခါလှီး၍၊ ဘယ်ပြီးညာပြ၊ ပြန်လှန်ဆလျက်၊ ထိုမှဖီလာ၊ ကလေးရာသည်၊ ဘယာရန်မျိုး ပယ်လို့အေး၊ မီးပြတည့်လေး ဝင့်ဝယ်သေး။

(၃၀) ဒေါင်းမြီးကမီး။ ။ ဣတ္ထိယာယာ၊ ဒေါင်းကညာကား၊ ရာဇာဥဒေါင်း၊ ဘုရားလောင်းကို၊ တောပေါင်းထိပ်ဖူး၊ တောင်ညွှန်ဦးမှာ၊ ကွန်မြူးတကုာ၊ အဝိဇ္ဇာစိတ်၊

h t t p : / m m t e a s h o p . c o m

ယိုကာဖိတ်လျက်၊ ပရိတ်တော်မေ့၊ ပျံဝဲရွေ့လျင်၊ ခွန်းသံထေ့ညှင်း၊ မယ့်ထံရင်းသို့၊ သက်ဆင်းလာအောင်၊ မြီးဆံထောင်၍၊ ပုံဆောင်နည်းပြ၊ ဒေါင်းမြီးကကား၊ တောင်လုနစ်ချပ်၊ ရှေးဦးစပ်လျက်၊ တည့်မတ်ဦးမွန်၊ မောက်ရောင်ချွန်၍၊ နောက်စွန်ပြန်လွှား၊ မြီးဆံကားသို့၊ ရွှေခါးနှစ်လက်၊ ဝင်းဝင်းလက်အောင်၊ ပြန်ကျက်စီချယ်၊ ကျောထက်ရွယ်၍၊ ဘယ်ခြေဘယ်အောက်၊ ခါးညွန့်ထောက်လျက်၊ ညာအောက်ခါးကျော်၊ ဦးဖြင့်ကော်သည်၊ နောက်သော်ခါးရွက် ခတ်လို့ကွေး၊ ဒေါင်းမြီးကရေး ဟန်သို့လေး။

(၃၁) ကျားမြီးဆွဲခါး။ ။ တယောက်ကောင်းက၊ တသောင်းဗိုလ်ခြေ၊ ညက်ညက်ကြေအောင်၊ ကြိတ်ခြေခိုင်မြဲ၊ ကျားမြီးဆွဲကား၊ ညာခါးဘယ်သိမ်း၊ ညာသိမ်းဘယ်လှိုင်း၊ လေးကွက်ပိုင်း၍၊ ခုတ်ပိုင်းကျားပျံ၊ ကျားသို့လှန်လျက်၊ ခုန်ပျံကျော်ဝင်၊ ခါးစက်ရှင်ကို၊ ကွက်လျင်အကောက်၊ ဘယ်ပေါက်ညာထွက်၊ ပတ်လည်တွက်၍၊ ခုတ်ချက်ထန်ပြင်း၊ လေးရပ်နှင်းလျက်၊ သွေးခြင်းခြင်းဖြာ၊ သွက်သွက် ခါအောင်၊ မဟာရန်ကြီး၊ ရင်ညွန့်လှီးသည်၊ ကောင်းချီးဩဘာ သိမ့်သိမ့်ကြွေး၊ ကျားမြီးဆွဲမဟာ ခါးတည့်လေး။

(၃၂) ခါးဝှက်ခါး။ ။ ရန်သူ့တပါး၊ မထင်မှားအောင်၊ ဝှက်ထားပိရီ၊ ခါးမကီကို၊ မရှိလေဟန်၊ ရန်သူ့ထံသို့၊ ကပ်ရန်လွယ်ကူ၊ တဖက်လူက၊ မမှုလှခင်၊ သုတ်ချီတင်၍၊ လျှင်လျှင်ခါးထုတ်၊ ပက်ပင့်ခုတ်လျက်၊ မိုးခုတ်လည်ဖြတ်၊ စွန်ပြန်ခတ်၍၊ ဖြတ်လတ်ခါးချက်၊ ရွန်းရွန်းလက်အောင်၊ ပက်ထွက်ခုတ်ဝင်၊ ရန်ကိုနှင်သည်၊ ကြောင်သွင်လက်သည်း ပုံသို့လေး၊ မည်တွင်ခါးဝှက် ခေါ်ကြရေး။

(၃၃) လက်ကောက်ဝတ်ခါး။ ။ အိုဘယ့်ယောက်ျား၊ ခါးခြောက်ပါးကို၊ ကစားနိုင်မြောက်၊ အံ့ဩလောက်အောင်၊ လက်ကောက်ဝတ်က၊ လှုပ်ခါမျှဖြင့်၊ ဌာနလေးရပ်၊ ရန်သူ့တပ်ကို၊ နီးကပ်ရင်ဆိုင်း၊ တိုက်ခိုက်နိုင်သည်၊ မြဲခိုင်စိတ်ထား ရဲရင့်သွေး၊ လက်ကောက်ဝတ်ခါး ကျော်သင်းမွေး။

(၃၄) မောင်းကပ်ခါး။ ။ လူ့ခွင်တရပ်၊ သင်ယူအပ်သည်၊ မောင်းကပ်မောင်ညှပ်၊ မောင်းထပ်မောင်းတင်၊ မောင်းဝင်မောင်းထွက်၊ မောင်းပက်မောင်းဝဲ၊ မောင်းလွဲမောင်းပြန်၊

h t t p : / m m t e a s h o o p . c o m

ခါးသက်နှံကား၊ သွင်ဟန်တမူ၊ စံမတူအောင်၊ စွမ်းရည်ဆောင်လျက်၊ ထက်ခေါင်မိုးထိ၊ ရန်သူရှိလည်း၊ ပကတိပုံ၊ သူမဖြူဘူး၊ ထိုးခုန်ပူးကပ်၊ ရင်ခြင်းအပ်မျှ၊ ပွတ်သပ်လှီးထိုး၊ ခါးဆယ်မျိုးဖြင့်၊ ရန်မျိုးလွင့်သည်၊ ဖြိုးတင့်ကောင်းမြတ် သတင်းပြေ၊ သူမည်မောင်းကပ် ခါးမြဲသွေး။

(၃၅) ရွှေနှုတ်ရှေ့လည်လျှောက်ခါး။ ။ ရွှေနှုတ်စာကောက်၊ ရှေ့လည် လျှောက်ကား၊ ဂျိုင်းအောက်ထားလျက်၊ ခါးရင်းဘက်ဖြင့်၊ ကိုက်လျက်သစ်သီး၊ ဦးစွာလှီး၍၊ ထို့နည်းခါးဖျား၊ ဘယက်သွားဖြင့်၊ ဖြတ်ငြားတဖန်၊ စွန်ပြန်ရှေ့သို့၊ ခါးသွားပို့သည်၊ ရွံ့ဖို့မြင်သူ တွေးလို့ဝေး၊ ရွှေနှုတ်လည်လျှောက် ရှေ့သို့လေး။

(၃၆) ရွှေနှုတ်နောက်လည်လျှောက်ခါး။ ။ နောက်လည်လျှောက်မူ၊ အပြန်ယူ၍၊ တမူခါးဖျား၊ ဦးစွာထားလျက်၊ ကိုင်ထားအရင်း၊ နောက်မှသွင်းလော့၊ လည်ရင်းနောက်ပြန်၊ ထီးလှန်ဇင်ယော်၊ ထိုးကော်ဘယက်၊ တပုံထွက်သည်၊ ပြကွက် နှုတ်ရောက် ထောက်လို့တွေ့၊ ရွှေနှုတ်လည်လျှောက် နောက်သို့လေး။

(၃၇) နောက်လှည့်ခါးသွယ်ခါး။ ။ ခါးသွယ်ခါးသွယ်၊ အဓိပ္ပာယ်ကို၊ အကျယ်ဖွင့်ဟ၊ ဆရာပြအံ့၊ မြောင်မှရေဆွယ်၊ ပိုက်ဖြင့်သွယ်သို့၊ မြူဆွယ်ချူငင်၊ ကယ့်ထွင်လမ်းပြ၊ ရှေ့သူစ၍၊ နောက်ကထို့တူ၊ အလိုက်ယူသော၊ ထိုသဘောကို၊ သွယ်သွယ်ပြောကြ၊ လိုက်လျောညီသား၊ ခါးနှစ်ပါးကို၊ ယာခါးရှေ့ပိုက်၊ ဘယ်ခါးလိုက်လျက်၊ ဘယ်ပိုက်ညာသာ၊ လိုက်စေရာ၏၊ ငါးဖြာခါးပွင့်၊ ရှေ့နောက်ဆင့်၍၊ ညာပွင့်စသွယ်၊ ဘယ်စသွယ်ဖြင့်၊ နောက်လှည့်ညာဆုတ်၊ ငါးကွက်လုပ်၍၊ ညာသုတ်ဇင်ယော်၊ ဆုံးသော်တဖန်၊ ဘယ်နောက်ပြန်လျက်၊ ဝဲလှန်ဇင်ယော်၊ လိုက်ဖော်ယာခါး၊ သွယ်သွယ်လွှားသည်၊ ပျံလွှားငှက်လှ ပျံသို့လေး၊ နောက်လှည့်ခါးသွယ် ကြူးရင့်ကြွေး။

m
o
p
.
c
o
m

h
t
t
p
:
/
m
m
t
e
a
s
h
o
p
.
c
o
m

ခင်းရေး (ဥပဒေ) ချင်း အဓိပ္ပါယ် စကားပြေ

(၁) ခင်းချီ။ ။ ငှက်-ထီး-ဘယက်-စလွယ် ခင်းကြီးလေးပါးတို့ကို ခင်းလိုက်ရှစ်မျိုး၊ ခင်းသွယ်ရှစ်မျိုး ပေါင်း (၁၆) မျိုးတို့ဖြင့် ဝန်း-ဝိုင်း-ဝိုက်ဝေ၍ ကိုးကွက် အသွားအပြန် ကစားရမည်။

(၂) ခင်းခင်း။ ။ ထို ငှက်-ထီး-ဘယက်-စလွယ် အကျယ် (၁၆) မျိုးတို့ကိုပင် ဝန်း-ဝိုင်း-ဝိုက်-ဝေခြင်း မပြုမူ၍ တွဲခြင်း ငွဲခြင်း မရှိပဲ (၉) ကွက် အသွားအပြန် ခင်းခင်း ကစားရမည်။

(၃) မျက်နှာကာခင်း။ ။ စွန်လိုက်ခင်းစုံ ခင်းခင်း၊ ဘယက်ဖို-ဘယက်မ၊ ဘယက်ခင်းသွယ်၊ အဝင်အထွက် (အလယ်တွင်) ဘယက်စုံ အဖို အမ (အဆုံး) ထီးခင်းသွယ် အဝင်အထွက် (၉) ကွက်၊ တဖက်မှ အပြန်တွင် မူရင်းပြန်ကောက်ပါ။

(၄) ခင်းလှခင်း။ ။ ထီး၊ ဘယက်၊ စလွယ်၊ ခင်းသွယ်၊ ညှာခင်းဦးဆောင်၍ စလွယ်၊ ဘယက်၊ ထီး၊ ခင်းသွယ် ဘယ်ခင်း (၉)ကွက် အသွားစုံဆွဲ၊ အပြန်တဖက်စီ ဆွဲပါ။

(၅) မီးခုတ်မီး။ ။ မြေခွဲ မီးထုတ်၊ ညာစလွယ်အုပ်၊ ငါးချက်ခုတ်၊ ဘယ်စလွယ်အုပ်၊ စွန်အုပ် ငါးချက်ခုတ် (၉)ကွက် အသွားအပြန်ကစားရမည်။

(၆) မောက်တိုရပ်မီး။ ။ စွန်သုတ် ထီးအုပ်၊ ဘယက်လှန် ထီးအုပ်၊ ငှက်မ ထီးအုပ်၊ စွန်ပြန် ထီးအုပ်၊ စလွယ်လှန် ထီးအုပ် (၉)ကွက် အသွားအပြန် ကစားရမည်။

(၇) မီးထိုးမီး။ ။ မြေခွဲပြီး ဘယက်မီးသွယ်ထိုး၊ အဝင်အထွက်ဖြင့် ညာဘက်ခူးကိုချိုး၍ ကစားရမည်။ မြေအတက်တွင် ဘယက်ထိုးပြီးလျှင် ဇင်ယော်ပြန်၊ စလွယ်လှန် ဘယက်အုပ်ထိုး၍ (၉)ကွက် ကစားရမည်။

(၈) ခပ်ဟန်လွှဲမီး။ ။ ငှက်၊ ထီး၊ စလွယ်၊ မီးသွယ် တို့ကို မီးရွက်ခပ်ဟန်လွှဲ၍ ကွန်ကျဲဟန်ပြုလျက် (၉)ကွက် အသွားအပြန် ကစားရမည်။

(၉) ရင်ခွဲအသားလှန်မီး။ ။ ငှက်မီးထိုး ခင်းပြီး ဇင်ယော်သုတ်၊ ရှေ့ တကျပ်၊ နောက်သုံးမတ်ပိုက်၊ ဘယက်လှန်ထိုး ငါးမူး၊ ထီးအုပ် တမတ်၊ ထီးလှန်ထိုး တမူး၊ ဇင်ယော်ပြန် သုံးမတ်၊ ဇင်ယော်တကျပ်၊ ဘယက်ရှူးထီး တမတ်၊ ဘယက်ခူး (၉)ကွက် အသွားစုံ အပြန်တဖက်စီ ကစားရမည်။

(၁၀) ယဉ်ထမ်းရေပေါ်မီး။ ။ စွန်ပြန် ယဉ်ထမ်း၊ စလွယ်လှန်မီး ကျော်တွက်၊ ဘယက်ထိုးခွဲ၊ မီးဖျားဘယက်အုပ် (၉)ကွက် အသွားအပြန်ကစားမည်။

(၁၁) ဇင်ယော်သုတ်မီး။ ။ ဇင်ယော်သုတ်မီး (၆)မျိုး တို့ကို နှစ်ပင်ဆွဲ၊ တပင်ဆွဲ၊ တောင်ယုက်တောင်လိမ်၊ တောင်ယုက်တောင်ပြန်၊ တောင်လိမ် တောင်ပြန် (၉)ကွက်တို့ဖြင့် ဝေငှ ကစားရမည်။

(၁၂) တဖက်ထိုးဖော်ထုတ်မီး။ ။ ဘယ်မီးငှက်အုပ်၊ ညာမီးစွန်ပြန်၊ မီးဦးကော် ဖော်ထုတ်၊ ထီးအုပ် ဘယက်လှန်၊ ညာမီးငှက်အုပ်၊ ဘယ်မီးစွန်ပြန်၊ မီးဦးကော်ဖော်ထုတ်၊ ထီးအုပ်ဘယက်လှန် (၉)ကွက် အသွားအပြန် ကစားရမည်။

(၁၃) နှစ်ဘက်ထိုးဖော်ထုတ်မိ။ ။ ညာ-ဘယ် ငှက်အုပ်၊ စွန်ပြန်မီးဦး၊ မီးဦးကော်ဖော်ထုတ်၊ ထီးအုပ်၊ ဘယက်လှန် (စုံတလှည့်-မီးလိုက်တလှည့်) (၉)ကွက် အသွားအပြန်ကစားရမည်။

(၁၄) တဖက်နှုတ်ရှေ့နောက်လှည့်မိ။ ။ စုံရပ် မီးထုတ်၊ ခြေခွဲ ထီးမ မီးသွယ်၊ ညာရှေ့လှမ်း၊ ညာဘယက် မီးနှုတ်၊ ဘယ်ခြေဆုတ် ညာစလွယ်လှန်၊ ဘယက်လှန် နောက်လှည့် (ညာထီးအုပ် နောက်ဆံပင့်) လေးကွက် တန်းလျှောက် ကစား၊ ထီးဖိုမီးသွယ်၊ ဘယ်ရှေ့လှမ်း၊ ဘယက်မီးနှုတ် ညာခြေဆုတ်၊ စလွယ်လှန်၊ ညာဘယက်လှန် နောက်လှည့် (ဘယ်ထီးအုပ် နောက်ဆံပင့်) လေးကွက်တန်း လျှောက်ပြန်။

(၁၅) နှစ်ဘက်နှုတ် ရှေ့နောက်လှည့်မိ။ ။ ညာဘက် ငှက် ထီး လှန် မီးနှုတ်၊ စလွယ်လှန်၊ ဘယ်ဘယက်လှန်၊ ညာထီးဆံပင့်၊ ညာဘယက်လှန်၊ ဘယ်ထီးလှန်ပင့်၊ (၉)ကွက် အသွားအပြန် ကစားရမည်။

(၁၆) စွန်သုတ်မိ။ ။ နှစ်ပင်ဆွဲ၊ တပင်ဆွဲ၊ တောင်ယုက်၊ တောင်လိမ်၊ တောင်ယုက် တောင်ပြန်၊ တောင်လိမ် တောင်ပြန်၊ စွန်သုတ် (၆) ပါးတို့ဖြင့် (၉)ကွက် အသွားအပြန် ကစားရမည်။

(၁၇) ဝဲလှမ်း။ ။ ငှက်ခင်း၊ ဘယ်မီးစလွယ်လှန်ဝိုင်း၊ ညာငှက်မီးကျော်ခုတ်၊ စွန်ပြန်ထိုး၊ ညာဘယက်၊ ညာမီးလွယ်လှန်၊ ညာမီးတွက်၊ ညာအောက်မီး ပူးလိမ်၊ မီးသွယ် (၄)ကွက်လက်ဝဲလှည့်၍ (၉)ကွက် ကစား။

(၁၈) ယာလှမ်း။ ။ ငှက်ခင်း ညာစလွယ်လှန်ဝိုင်း၊ ဘယ်ငှက်မီးကျော်ခုတ်၊ ဘယ်စွန်ပြန်ထိုး၊ ဘယ်ဘယက်အုပ်၊ ဘယ်စလွယ်လှန်၊ ဘယ်မီးတွက်၊ ဘယ်အောက်မီး ပူးလိမ်၊ မီးသွယ် လေးကွက် လက်ယာလှည့်၍ (၉)ကွက် ကစား။

(၁၉) ဝဲယာလှမ်း။ ။ ငှက်ခင်း၊ ဘယ်မီးစလွယ်လှန်ဝိုင်း၊ ညာမီးကျော်ခုတ်၊ ညာစွန်ပြန်ထိုး၊ ညာဘယက်အုပ်၊ ညာစလွယ်လှန်၊ ဘယ်မီးတွက်၊ ညာမီးဝိုင်း၊

h t t p : / m m t e a s h o p . c o m

ဘယ်ခါးကျော်စုတ်၊ ဘယ်စွန်ပြန်ထိုး၊ ဘယ်ဘယက်အုပ်၊ ဘယ်စလွယ်လုန်၊ ညာခါးတွက်
ဘယ်ခါးပိုင်း၊ ပြန်စ၍ (၆)ကွက် ပုဆစ်နင်းလျက် ဘယ်ဘက်စဝင်လျှင် ညာဘက်ထွက်၊
ညာဘက်စဝင်လျှင် ဘယ်ဘက်ထွက်။

(၂၀) ပါးကပ်ခါး။ ။ ၎က်ခါးသွယ် အဝင်အထွက်ခင်း၊ ညာပါး ညာထီးခါးသွယ်၊
ဘယ်ပါး ဘယ်ထီးခါးသွယ်၊ ညာခါးရင်း ညာပါကပ်၊ ခါးလှန်ထိုး၊ ဘယ်ခါးရင်း ဘယ်ပါးကပ်၊
ခါးလှန်ထိုး၊ ဘယ်ပါး ညာခါးအုပ်၊ ညာပါး ဘယ်ခါးအုပ်၊ ဘယ်ပါးညာခါးလှန်၊ ညာပါး
ဘယ်ခါးလှန်၊ စလွယ်အုပ်၊ ညာဘယက်ထိုး၊ (၄)ကွက်လှည့်၍ (၉)ကွက်
အသွားအပြန်ကစားမည်။

(၂၁) ပန်းကုန်းဖြတ်ခါး။ ။ ဘယက်လှန်ခင်း၊ ထီးအုပ်၊ ဇင်ယော်သုတ်၊
ပိုင်းတွက်၊ ဘယက်လှန် (ထီးအုပ်ပြန်ဝင်) ဘယ်ညာ ဝါးချက်စီဖြတ်၍ (၉)ကွက် နှစ်ကြိမ်
အသွားအပြန်ကစားရမည်။

(၂၂) ခါးလွင့်ခါး။ ။ (နှစ်ပင်ဆွဲ ကစားနည်း) (လေးကွက်လှည့်) စုံနှစ်ပင်ဆွဲ
ဘယ်ပိုင်းညာတွက်၊ ဘယ်ပြန်ပေါက် ညာပိုင်းဘယ်တွက်၊ ညာပြန်ပေါက် (၉)ကွက်
အသွားလေးကြိမ် အပြန်လေးကြိမ် ပေါက်၍ ကစားရမည်။

နောက်တနည်း (ခါးလွင့်တောင်လိမ်ကစားနည်း)

ညာခါးဘယ်ပိုင်း၊ ဘယ်ခါးညာပိုင်း၊ ညာခါးညာပြန်တွက်၊ ဘယ်ခါး
ဘယ်ပြန်တွက်၊ ညာခါးဘယ်ပေါက်၊ ဘယ်ခါးညာပေါက် ညာခါးညာတွက်၊ ဘယ်ခါး
ဘယ်တွက်၊ ဘယ်ခါးညာပိုင်း၊ ညာခါးဘယ်ပိုင်း၊ ညာခါးညာပြန်ပေါက်၊ ဘယ်ခါး
ဘယ်ပြန်ပေါက် (၉)ကွက် အသွားအပြန် ကစားရမည်။

(၂၃) ဇရက်ခုန် ကြာခံခါး။ ။ စုံခါးထုတ်၊ စုံစလွယ်လုန်၊ စုံပိုင်း၊ စုံတွက်၊
ညာစလွယ်လုန်၊ ညာခြေတက်၊ ညာခါးအောက် ဘယက်အုပ်၊ ညာခါး ထီးလုန်၊

h t t p : / m m t e a s h o p . c o m

ရှေ့ဇရက်ခန်း၊ ဘယ်စလွယ်လှန်း၊ ဘယ်ခြေတက်၊ ဘယ်ခါးအောက် ဘယက်အုပ်၊ ဘယ်ခါး
ထီးလှန်း၊ ရှေ့ဇရက်ခန်း၊ ဘယ်စလွယ်အုပ်၊ (နောက်လှည့်) စုံစလွယ်လှန်း၊ ညာခြေဘယ်ပူး၊
စုံပိုင်၊ ဘယ်ခြေခွဲ စုံတွက်၊ မူရင်းပြန်ကောက်၊ (၁၀) ကွက်တန်းလျှောက် ဇရက်ခန်း ကစား။

(၂၄) မီးတိုင်ပြုခါး။ ။ စုံခါးထုတ်၊ ငှက်အောက် ခါးတဝက်အုပ်၊
ထီးခါးတဝက်လှန်း၊ စလွယ်ခါးအပြည့်အုပ်၊ ဘယက်ခါးအပြည့်လှန်း၊ မီးတိုင်ဆန်၍ပြု
ငှက်အောက်ခါးတဝက်လှန်း၊ ထီးခါးတဝက်အုပ်၊ စလွယ်ခါး အပြည့်လှန်း၊
ဘယက်အုပ်မျက်နှာကာ၊ လက်ယက် မီးတိုင်ပြု၊ (၉)ကွက် အသွားနှစ်ကြိမ်၊
အပြန်နှစ်ကြိမ်ကစား။

(၂၅) ပိုးချည်လွှားခါး။ ။ (၉)ကွက်သွား စွန်သုတ်၊ ဇင်ယော်ပြန်၊ ထီးခါးဖိုမ၊
ဘယက်ခါးဖိုမ၊ အတွင်းစလွယ်ဖို၊ ဝင်တွက်ထိုး၊ ပိုင်းတွက်၊ (၉)ကွက် အပြန် ဇင်ယော်သုတ်၊
စွန်ပြန်၊ ထီးခါးဖိုမ၊ ဘယက်ခါးဖိုမ၊ အတွင်း စလွယ်မ၊ အပြင်စလွယ်မ၊ ဝင်တွက် တိုးတွက်
ပိုင်း။

မှတ်ချက်။ ။ ထိုပိုးချည်လွှားခါးကို တောင်ယက် တောင်လိမ် နှစ်မျိုးကစားနိုင်သည်။

(၂၆) သက်တင်ရေသောက်ခါး။ ။ (၉)ကွက် အသွား ငှက်ဖိုခါးသွယ်၊ ထီးမ
ခါးသွယ်၊ ဘယက်ဖို ခါးသွယ်၊ ညာစွန်သုတ်၊ ဘယ်ဇင်ယော် ကတ်ကျေးညှပ်လျက်၊
ညာသက်တင်ရေသောက်၊ ဘယ်ထွက် ညာပိုင်း၊ ညာထွက် ဘယ်ပိုင်း၊ (၉)ကွက် အပြန်
ငှက်မ ညာထိုးခါးသွယ်၊ ထီးဖိုခါးသွယ်၊ ဘယက်မခါးသွယ်၊ စလွယ်ဖိုခါးသွယ်၊
ညာဇင်ယော်၊ ဘယ်စွန်သုတ် ကတ်ကျေးညှပ်လျက်၊ ဘယ်သက်တင်ရေသောက်၊
ညာဘက်တွင် ဘယ်ပိုင်း။

(၂၇) ရွှေဘယက်ရှေ့လည်လျှောက်ခါး။ ။ ခါးထုတ်၊ ငှက်အုပ်ခါးခင်း၊
အတွင်းဘယက်လှန်း၊ လည်ပင်းညှပ်ထိုး၊ ထီးအုပ်ခါးဖြင့် ရှေ့လည်လျှောက်ခွဲ၊ စွန်ပြန်
တဝက်နှင့်၊ စလွယ်အုပ် ဘယက်လှန်း၊ ငှက်ဖို ပြန်ဝင်၊ (၉)ကွက် အသွားအပြန်
ကစားရမည်။

h t t p : / m m t e a s h o p . c o m

(၂၈) ရွှေဘယက နောက်လည်လျှောက်ခါး။ ။ ခါးထုတ် ငှက်မ၊ ဘယကအုပ်ခါးဖြင့် ခါးညှပ်ခွထိုး၊ ထီးလှန်ခါးဖြင့် နော်လည်လျှောက်ခွဲ၍၊ ဇင်ယော်ပြန်တဝက်နှင့် စလွယ်လှန် ဘယကအုပ်၊ ငှက်မခါးဝင်၍၊ မူရင်းပြန်ကောက်လျက် (၉)ကွက် အသွားအပြန် ကစားရမည်။

(၂၉) ခါးပြခါး။ ။ ခါးထုတ်၊ ငှက်ခင်း၊ ညာကပ်ကျေးညှပ် လေးပါး၊ ဘယ်ဘက်ခါးပြ၊ ညာဘက်ခါးပြ၊ ဘယ်ကပ်ကျေးညှပ်လေးပါး၊ ညာဘက်ခါးပြ၊ ဘယ်ဘက်ခါးပြ၊ (၉)ကွက် အသွားနှစ်ခါပြ၊ အပြန်နှစ်ခါပြဖင့်။

(၃၀) ဒေါင်းမြီးကခါး။ ။ ငှက်ခါးနှစ်ဘက်အုပ်၍ အတောင်ခပ်၊ ထီးလှန်ခါးဖြင့် အမောက်ထောင် စလွယ်တဝက်အုပ်၊ နောက်ပင့်၍ အမြီးဖြန့်၊ အောက်ဘယကလှန်ဖြင့် နောက်အမြီးသိမ်း (၇)ကွက် အသွားတကျော့၊ အပြန်တကျော့ ကစားရမည်။

(၃၁) ကျားမြီးခွဲခါး။ ။ ခါးထုတ် ညာဘက်အမြီးထား၊ ခါးခင်း၊ လေးကွက်ပတ်လည်၊ ဘယ်ဘက်အမြီးခွဲ၊ အဆုံးညာဘက် အမြီးခင်း၊ လေးကွက်တန်း ကျားလိမ်ခုန်၊ ဘယ်ဘက်အမြီးခွဲ၊ ညာလှည့်ထွက်၊ ညာအမြီးခွဲ၊ ဤနည်းဖြင့် (၁၂)ကွက် ဆက်ပြန်လေးမျက်နှာ ပတ်မိအောင် ကစားရမည်။

(၃၂) ခါးဝှက်။ ။ ခါးခတ်ခင်း၊ ရှိုင်းသွင်း ခါးဝှက်၊ ဝှက်ထားသောကျောခါး ပက်ထုတ်၊ ရှေ့ဘယကလှန်ခတ်၊ ထီးအုပ် စွန်ပြန်ခတ်၊ ခါးသွင်းဝှက် (၉)ကွက် အသွားအပြန်ကစား။

(၃၃) လက်ကောက်ဝတ်ခါး။ ။ စွန်သုတ် ဇင်ယော်ပြန်၊ စွန်ပြန်ဇင်ယော်သုတ်၊ ညာအထက်လှန်၊ ခါးပူးလိမ်၊ ညာအတက် အုပ်ခါးပူးလိမ်၊ ဘယ်ဘက်ထိုး ညာဘက်ထွက်ပိုင်း၊ (အစမှပြန်ကောက်) (၉)ကွက် အသွားတစ်ကြိမ် အပြန်တစ်ကြိမ် ကစား။

မှတ်ချက်။ ။ ဤခါးများကို လက်ကောက်ဝတ်ချင်း ပူးကပ်၍ ခါးလိုက် ညီအောင်ကစားရမည်။

(၃၄) မောင်းကပ်ခါး (နည်းပရိယာယ် (၁၀)ပါး) ...

(၁) ငှက်ခင်း၊ မောင်းကပ်ခါးပြောင်း၊ စွန်သုတ် အတွင်းထိုး၊ ခါးအတည့်ပြန်ပြောင်း၊ ဂျိုင်းသွင်း မူရင်းအတိုင်းကစား၊ (၉)ကွက် (အသွားစုံကစား၊ အပြန် နှစ်ပင်လိမ်)

(၂) ငှက်ခင်း၊ မောင်းကပ်ခါးပြောင်း၊ စွန်သုတ် စလွယ်အုပ်၊ ဘယက်လှန် အတွင်းထိုး၊ စွန်ပြန် ထီးလှန်၊ ဘယက်အုပ် အပြင်ထိုး၊ (၉)ကွက် (အသွားစုံကစား၊ အပြန် နှစ်ပင်လိမ်)

(၃) မောင်းကပ်ခါးပြောင်း၊ အောက်ငှက်မ တဝက်၊ အထက်ထီးဖိုတဝက်၊ ဘယက်လှန် စလွယ်အုပ်၊ စလွယ်လှန် ဘယက်အုပ်၊ ထီးလှန် အောက်ငှက်အုပ်၊ အပြင်ထိုး (၉)ကွက် အသွားအပြန်ကစား။

(၄) ညာငှက်မ၊ ဘယ်ထီးဖို၊ ညာထီးဖို၊ ဘယ်ငှက်မ (၉)ကွက် အသွားအပြန်ကစားရမည်။

(၅) ညာငှက်ဖို၊ ဘယ်ထီးမ၊ ညာထီးမ၊ ဘယ်ငှက်ဖို (၉)ကွက် အသွားအပြန် ကစားရမည်။

(၆) အထက်ပါ မောင်းကပ်ခါးနည်း ၄ နှင့် ၅ နှစ်ပါးရော၍ ကစားရမည်။ (စုံ) ဘယ်ညာငှက်မ၊ (စုံ) ဘယ်ညာထီးဖို၊ (စုံ) ညာဘက် ဘယ်ငှက်မ ထီးဖို ငှက်မပြန်ဝင်၊ အတွင်းထိုး၊ (စုံ) ညာဘက်ငှက်ဖို၊ (စုံ) ဘယ်ညာထီးမ၊ (စုံ) ညာဘက်ငှက်ဖို ပြန်ဝင်၊ အပြင်ထိုး၊ (၉)ကွက် အသွားအပြန် ကစားရမည်။ (အသွားစုံ-အပြန် တဘက်စီ)

(၇) ငှက်မ၊ ထီးဖိုခါးသွဲ၊ ညာအောက် ဘယ်အထက်၊ ညာအထက် ဘယ်အောက် (၉)ကွက် အသွားအပြန် ကစားရမည်။

http://mmteashop.com

(၈) ငှက်ဖို၊ ထီးမခါးသွဲ့၊ ညှာအောက် ဘယ်အထက်၊ ညှာအထက် ဘယ်အောက် (၉)ကွက် အသွားအပြန် ကစားရမည်။

(၉) မောင်းကပ် ငှက် ထီး ဘယက် စလွယ်ခါးသွဲ့ (၉)ကွက် အသွားအပြန် ကစားရမည်။

(၁၀) အထက်ပါမောင်းကပ်ကစားနည်း ၇ နှင့် ၈ တို့ဖြင့် အဝင်အထွက်၊ အထွက်အဝင် ကစားသွားသည်ရှိသော် မောင်းကပ်ပူးလိမ် ကစားခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုမောင်းကပ်ပူးလိမ်ခါးကို ခြေလက်ကိုက်ညီအောင်တွဲ၍ (၉)ကွက် (၁၂)ကွက် စသည်တို့ဖြင့် ကစားရမည်။

အထူးမှတ်ချက်။ ။ ဤမောင်းကပ်ခါး ၁၀ မျိုးတို့ကို (၁၇)ကွက်အထိ ဝက်စက်ဖြင့် အထွက်အဝင် ကိုက်ညီအောင် ကစားနိုင်စေရမည်။

(၃၅) ရွှေနှုတ်ရှေ့လည်လျှောက်။ ။ ဂျိုင်းတွင်ခါးသွင်း ခင်းလျက်ပင် ခါးရင်းဖြင့် နှုတ်သီး၌ကိုက်ထားသော သစ်သီးကို ဘယက်အုပ်လှီး၊ ခါးအဖျားဖြင့် ဘယက်လှန်လှီး၊ ထီးအုပ်ခါးဖြင့် ရှေ့လည်လျှောက်၊ စွန်ပြန် ခါးပြန်သွင်း၊ မူရင်းပြန်ကောက် (၉)ကွက် အသွားစုကစား အပြန် နှစ်ပင်လိမ်ကစားရမည်။

(၃၆) ရွှေနှုတ် နောက်လည်လျှောက်။ ။ ဂျိုင်းအောက်တွင် ခါးသွင်း ခင်းလျက်ပင် ခါးအဖျားဖြင့် နှုတ်သီး၌ကိုက်ထားသော သစ်သီးကို ဘယက်လှန်လှီး၊ ခါးအရင်းဖြင့် ဘယက်အုပ်လှီး၊ ထီးလှန်ခါးဖြင့် နောက်လည်လျှောက်၊ ဇင်ယော်ပြန် တဘက်ထိုး၊ ငှက်အုပ် ခါးပြန်သွင်း၊ မူရင်းပြန်ကောက် (၉)ကွက် အသွားစုကစား အပြန်နှစ်ပင်လိမ် ကစားရမည်။

(၃၇) နောက်လှည့်ခါးသွဲ့။ ။ ညှာဇင်ယော် ခါးသွဲ့ခင်းထား၊ ထိုစဉ် ဘယ်ခြေရှေ့ထား၊ ညှာခြေနောက်ထား၍ နှစ်ကွက် နင်းထားရမည်။ ညှာခြေ နောက်ဆုတ်စဉ် ညှာဇင်ယော်ခါးသွဲ့၊ ထီး ဘယက်ခါးသွဲ့၊ စလွယ်ခါးသွဲ့ကို တဆက်တည်း ဆွဲလျက် ငါးကွက်တန်းလျှောက် နောက်လှည့်ကစား။ တဖန် ငါးကွက်တဖက်ဆုံးမှ

h t t p : / m m t e a s h o p . c o m

ဘယ်နောက်လှည့် ညာခြေလှမ်း၊ ဘယ်ဇင်ယော်မီးသွေ၊ ထီးမီးသွေ၊ ဘယ်ကမ်းမီးသွေ၊
စလွယ်မီးသွေတို့ကို တဆက်တည်းဆွဲလျက် ငါးကွက်တန်းလျှောက် နောက်လှည့်
ကစားရမည်။

စာပြီးနှစ် - ၁၃၃၇ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်၊ တနင်္ဂနွေနေ့

ရတနာပုံ ဦးသွင်

h t t p : / / m t e a s h o p . c o m

စားရေး ဥရ ချွင်း

ရူးထား (လက်) နှင့်

အိပ္ပိုက် စကားပြေ